

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-02-05
Besvaras senast
2016-02-29

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:384 Repression i Turkiet

Den turkiska staten har genom användningen av utgångsförbud under ett flertal veckor skapat en nödsituation för innevånarna i Sur, Silvan, Nusaybin, Cizre, Silopi och många andra städer och stadsdelar i de kurdiska provinserna. Utegångsförbudet ställer de drabbade människorna inför matbrist och medföljande svält. Olika bostadsområden har angripits med tunga vapen och utrustning som endast skulle tas i anspråk i krigstid. Som ett resultat har rätten till liv, frihet och säkerhet kränkts, och det finns starka indikationer på tortyr och misshandel som har utgjort kränkningar av Turkiets grundlag såväl som internationella konventioner.

Denna avsiktliga och planerade repression är en allvarlig kränkning av Turkiets egna lagar och av internationella fördrag som Turkiet undertecknat. Landet begär en allvarlig kränkning av folkrätten.

Sedan den 16 augusti 2015 har 58 officiella utgångsförbud utlysts av den turkiska staten i åtminstone sju olika städer och 19 distrikt. Utegångsförbuden, som pågår 24 timmar om dagen, påverkar sammanlagt omkring 1,3 miljoner människor som vanligtvis lever i städer som Diyarbakir, Sirkak, Mardin och Hakkari. Under dessa statligt utlysta utgångsförbud begränsas civilas grundläggande rättigheter samt rätten till liv och hälsa kontinuerligt (The Human Rights Foundation of Turkey, HRFT Documentation Center).

Från och med den 11 december trappade den turkiska staten upp konflikten i en fas som innebar en mycket större, systematisk och oförsonlig militär närvaro i regionerna. Utegångsförbuden som deklarerades den 11 december 2015 i Sur, Dargecit, Cizre, Silopi och Nusaybin pågår fortfarande, och under den senaste månaden har civila dödstal även fått FN:s kommissionär för mänskliga rättigheter Zeid Ra'ad Al Hussein att rikta skarp kritik mot den turkiska militärens framfart. Zeid tog upp detta samtidigt som han lyfte den turkiska statens rättsprocess gentemot chefredaktören och nyhetschefen på den regeringskritiska tidningen Cumhuriyet.

Fastän den turkiska staten undviker att publicera officiella siffror rapporterar nationella medier att ungefär 10 000 anställda i säkerhetsstyrkorna befinner sig och är aktiva i de områden som berörs av konflikten. Uppgifter gör också gällande att hundratals militärfordon sänts till de kurdiska städerna och regionerna.

Flera av de civila dödsfall som det politiska partiet HDP dokumenterat handlar om människor som dött medan de var inom gränserna för sina hem, antingen på grund av missiler eller på grund av de livs-och hälsovillkor som tillkommer av de militära operationerna. I flera fall har människor dött av hjärtattacker till följd av stress när explosioner briserat i deras närhet. Till följd av striderna uppgår enligt HDP:s kartläggning dödssiffran till strax under 300 civila. Tio av dessa dödsoffer var offer för PKK:s krigföring. Utöver det uppges ca 400 PKK-stridande ha dödats i striderna.

Sverige har chansen att visa vikten av att förebygga en eskalering av en konflikt som kan få allvarliga konsekvenser för EU:s närområde. Det är nu i ett tidigt skede som vi kan göra något. Om vi får en utveckling som i Syrien har vi snart ett fullskaligt krig i hela regionen som kommer att påverka Sverige säkerhetsmässigt men också avseende flyktingströmmar till Europa inklusive Sverige.

Det finns ännu tid att agera. Om Sverige och EU nu tonar ned konflikten för att inte ”störa” Turkiet gör man ett stort misstag. Det gynnar inte vare sig Turkiet eller Europa att vi får en ytterligare våldsutveckling i området.

Därför bör Sveriges regering se till att stödja olika fredsinitiativ som gör att situationen kan deskalera. Här är Folke Bernadotteakademien en tänkbar aktör som skulle kunna bidra från svensk sida.

Med anledning av det ovan anförda vill jag fråga utrikesministern hur hon i Sverige och i internationella sammanhang tänker arbeta för upprättandet av en färdplan med förhandlingar för en varaktig fred där även kurdiska intressen omfattas.

Slutligen vill jag fråga utrikesministern om hon mot bakgrund av det som har framförts planerar att verka för att oberoende nationella och internationella observatörer ges tillträde till regionen och att de ges möjlighet att övervaka och rapportera om händelserna.

.....
Désirée Pethrus (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors